

Накладання джгута- турнікета

Один з основних методів зупинки масивних кровотеч на кінцівках. Його вважають основним у разі артеріальної кровотечі. Кожна людина повинна вміти його застосувати і як самодопомогу, і як взаємодопомогу.

Правила накладання джгута та джгута-турнікета

Ситуація. Після проведення прямого тиску на рану кінцівки протягом 3–5 хвилин, кровотеча продовжується; при цьому неможливо провести тампонування рани (або воно неефективне). Але на місці події наявні турнікет, джгут або джгут-закрутка з підручних засобів, тому подальша послідовність ваших дій має відповідати алгоритмові, описаному нижче.

- Перевірте притомність постраждалого: - за допомогою запитання, яке потребує відповіді;

- оцініть його реакцію на біль: щипніть за шкіру на відкритій ділянці тіла або натисніть на мочку вухної раковини ;

- якщо постраждалий не реагує, то дійте за алгоритмом ABC для визначення зупинки кровообігу та одночасно продовжуйте зупинку кровотечі;

- якщо постраждалий реагує на подразники, продовжуйте тільки заходи зупинки кровотечі;

Продовження дій:

- за наявності на місці події джгута або турнікета, його слід накласти на кінцівку (плече, передпліччя, стегно, гомілку) на 5-7 см вище джерела кровотечі; якщо ви не бачите джерела – накладайте максимально високо;
- накладайте джгут безпосередньо на одяг, не варто знімати чи розрізати його;
- накладаючи джгут, створіть необхідний тиск до повної зупинки кровотечі з рани;
- якщо ви наклали джгут і зупинили кровотечу, його не можна знімати до прибуття бригади швидкої допомоги;
- якщо кровотеча не зупинилася після накладання джгута, слід перевірити правильність його накладання і, за наявності, накласти другий джгут вище за перший поруч із ним;
- якщо кровотеча не зупинена, а джгута або турнікета немає, треба накласти джгут-закрутку з підручних засобів. Під час підготовки цих засобів слід продовжити прямий тиск на рану із зусиллям, доповнивши його, якщо можливо, тампонуванням рани;
- навіть після повної зупинки кровотечі не залишайте постраждалого без нагляду до приїзду бригади швидкої допомоги, перевіряючи кожні дві хвилини притомність постраждалого, наявність у нього дихання і серцебиття.

Проте людина, яка надає домедичну допомогу, має пам'ятати, що накладений джгут-турнікет на неампутовану кінцівку припиняє надходження крові до ділянок, які розташовані нижче місця накладання і. у разі невиконання зазначених нижче правил може призвести до ушкодження нервів, кровоносних судин і, як результат, — втрати кінцівки.

Джгут-турнікет, який накладений з метою зупинки кровотечі, можна безпечно тримати на верхній або нижній кінцівці не довше двох годин, незалежно від пори року.

За цей період не виникають ускладнення, пов'язані з травмуванням нерва внаслідок тривалого стискання, можливого обмеження руху кінцівки і відмирання тканин нижче накладеного джгута.

Хоча в основному вони реєструються, через неправильне накладання джгута-турнікета, наприклад за недостатнього тиску джгута-турнікета, що зупинив венозний відтік крові, у разі одночасного збереження артеріального кровотоку.

кровопостачання тканин. Є ризик різкого падіння артеріального тиску, а в деяких випадках і смерті внаслідок утрати крові малими об'ємами.

- У разі ампутації (відриві) кінцівки джгут-турнікет потрібно накладати вище місця ампутації на 5-6 см і, за необхідності, він може залишатись понад 2 год.**

- Слід уникати накладання джгута-турнікета на коліно і лікоть, так як це не зупинить кровотечу (судини сховані між кістками), проте може травмувати шкіру навколо суглобу.**

- Не накладайте джгут-турнікет на місця розташування кишень, бо речі, які там є (ключі, мобільний телефон тощо) зменшують тиск на кінцівку і будуть перешкоджати зупинці кровотечі.**

- Послідовність зупинки кровотечі з ран кінцівок: прямий тиск на рану - компресійна пов'язка - тампонування рани. Джгут або джгут-турнікет потрібно накладати тільки в тому випадку, якщо всі попередні заходи виявилися безуспішними.**

Джгут (турнікет) накладають тільки в разі артеріальних кровотеч на кінцівках, а також за травматичних ампутацій (відривах) частин кінцівок.

• Надягніть на кінцівку підігнану під її товщину петлю стрічки-липучки турнікета або щільно обгорніть стрічку-липучку навколо кінцівки й просуньте через пряжку; на руці — протягніть вільний кінець стрічки турнікета тільки через ближнє півкільце пряжки, на нозі — крізь обидва отвори пряжки. Так турнікет не розпуститься при закручуванні. Затягніть вільний кінець стрічки-липучки так, щоб не можна було провести кінчики 3-х пальців між паском і пораненою кінцівкою, та надійно приклейте його до турнікету.

• Розмістіть турнікету верхній третині плеча або стегна.

• Закрутіть стержень (переважно тричі), поки кровотеча не зупиниться. Перевірте відсутність пульсу нижче поранення.

• Закріпіть закрутку в кліпсі (ріжках-фіксаторах).

• Закріпіть стрічку для написання часу і вільним кінцем стрічки обгорніть її залишок навколо кінцівки через кліпсу та поверх стержня.

• Запишіть час, коли було накладено турнікет.

Послідовність накладання турнікету СПАС однією рукою

Іл. 28.9. Одягніть сформовану стрічкою-липучкою петлю турнікета на поранену кінцівку. Турнікет має бути на 6-8 см вище за місце кровотечі

Іл. 28.10. Міцно затягніть турнікет, потягнувши за край стрічки

Іл. 28.11. Зафіксуйте стрічку навколо кінцівки до кліпси за допомогою двосторонньої липучки

Іл. 28.12. Закрутіть стержень до зупинки артеріальної кровотечі та зникнення периферичного пульсу

Іл. 28.13. Зафіксуйте стержень у кліпсі. Перевірте, чи зупинилася кровотеча та чи є пульс

Іл. 28.14. Обгорніть залишок стрічки навколо кінцівки через кліпсу та поверх стержня

Іл. 28.15. Зафіксуйте залишок стрічки за допомогою білої липучки. Напишіть час накладання турнікета на липучці.

